

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 27 april 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2027 – Huvudalternativ för utformningen av inkomststöd
- Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade sommaren 2025 ett reformförslag för den gemensamma jordbrukspolitiken, GJP, för perioden efter 2027. Förordningsförslaget anger särskilda villkor för genomförandet av unionens stöd till den gemensamma jordbrukspolitiken och kommer inom nästa programperiod ingå i fonden för genomförande av nationella och regionala partnerskapsplaner. Den gemensamma jordbrukspolitiken ska i enlighet med artikel 3. d i förslaget till regelverk för nationella och regionala partnerskapsplaner bidra till ett mer riktat inkomststöd och långsiktig konkurrenskraft i jordbrukssektorn, att öka sektorns attraktionskraft och främja generationsskiften, att stärka jord- och skogsbrukets insatser för klimat och miljö, att stärka förmågan att hantera kriser och risker, att öka innovationstakten och skynda på den digitala omställningen samt öka

tillgången till kunskap liksom att förbättra arbetsförhållanden och möjligheter att leva på landsbygderna.

Enligt kommissionens förslag ska en ökad styrning av det grundläggande arealbaserade inkomststödet ske genom att dels rikta stödet mot de som aktivt bidrar till livsmedelsförsörjningen, dels differentiera stödet mellan olika grupper av jordbrukare baserat på behov. Därutöver införs en stegvis neddragning av högre stödbelopp och ett stödtak, samt en bestämmelse om att pensionärer på sikt inte ska kunna få stöd.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens grundläggande utgångspunkt i arbetet med GJP efter 2027 är att den kommande reformen ska leda till lönsamhet, konkurrenskraft och förenkling samtidigt som politiken bidrar till uppfyllandet av gemensamt beslutade miljö- och klimatåtaganden. En förändrad omvärldsbild innebär även att ett ökat fokus bör ligga på att främja en robust primärproduktion i hela landet som kan bidra till en trygg livsmedelsförsörjning och därigenom en ökad beredskap.

Regeringen anser att det är angeläget att det grundläggande inkomststödet i högre grad kan riktas mot de som aktivt bidrar till livsmedelsproduktionen och välkomnar kommissionens ambition i denna del. Regeringen ser möjligheter med att i högre grad kunna rikta stödet utifrån behov men menar att det behöver finnas stor nationell flexibilitet för att kunna anpassa stödet efter bland annat naturgivna och strukturella förutsättningar i syfte att säkerställa en långsiktigt robust livsmedelsförsörjning och attraktivitet i näringen samt för att undvika komplex administration. Regeringen menar att det behövs en mångfald av företag och att både stora och små jordbruk bidrar till en robust primärproduktion. Hänsyn behöver tas till de olika behoven hos dessa företag så att stödsystemet sammantaget kan gynna den långsiktiga konkurrenskraften i sektorn. Det är angeläget att beakta andra redan befintliga stöd vars syfte är att stärka produktion med särskilda behov, exempelvis kompensationsbidraget som ger stöd till områden med naturliga begränsningar, och att ett ökat fokus på sådana stöd kan vara ett mer effektivt sätt att bidra till målen. Mot bakgrund av ovanstående behöver bestämmelserna om differentiering av det grundläggande arealbaserade inkomststödet ge stor flexibilitet för medlemsstaterna. Kommissionens förslag om stegvis neddragning av högre stödbelopp kommer få negativa effekter på många av de jordbruksföretag i Sverige som i huvudsak bidrar till livsmedelsförsörjningen. Regeringen är därför negativ till förslaget. Till

skillnad från dagens omfördelningsstöd, vilket fortsatt borde kunna rymmas inom ramen för en flexibel differentiering av inkomststödet, medför konstruktionen även tydliga tröskeffekter. Även ett stödtak riskerar att ge negativa konsekvenser och regeringen är tveksam till införandet av ett sådant. Om ett stödtak införs behöver det sättas högre än i kommissionens förslag eller ta hänsyn till geografiska skillnader. Regeringen anser vidare att förslaget om att inte betala ut stöd till de som uppbär pension bör vara frivilligt för medlemsstaterna att införa.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med miljö- och jordbruksutskottet skedde den 2 oktober. Förslaget har även varit föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet och behandling i EU-nämnden inför möten i jordbruks- och fiskerådet den 22–23 september, 27–28 oktober, 17 november, 11–12 december 2025 och 23 februari 2026.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: 2025/26:12 Reformpaket för den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2027.

4. Marknadssituationen, särskilt efter invasionen av Ukraina

- *Information från kommissionen och medlemsstaterna*
- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd:

Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Vid rådsmötet kommer kommissionen att informera om situationen på jordbruksmarknaderna, med särskilt fokus på Ukraina efter Rysslands anfallskrig, följt av en diskussion.

Exporten till Ukraina ökade år 2025 med 18 %, medan importen minskade med 19 % efter att de autonoma handelsåtgärderna löpte ut i juni 2025. Minskningen berodde på de omförhandlade reglerna i EU:s frihandelsavtal med Ukraina (DCFTA) återinfördes, vilket dämpade importvärdet.

I stora delar av Sverige var vintern kallare än normalt och i vissa områden med tunt snötäcke vilket medför en risk för höstsådda grödor. Rapporter om vissa skador har inkommit men det är fortfarande för tidigt för att bedöma omfattningen. Grundvattennivåerna ligger under eller mycket under normala nivåer i de södra delarna av landet. I stora delar av Svealand och Norrland ligger nivåerna över det normala.

Mjölkproduktionen nådde i januari 2026 sin högsta nivå på mer än 10 år, samtidigt som gris- och nötköttsproduktionen minskade med tre respektive tolv procent jämfört med januari 2025. Slakten av fjäderfä minskade något men effekterna av utbrotten av fågelinfluensa har inte ännu fått fullt genomslag i produktionsledet. Under 2025 minskade produktionen av kött med 0,7 procent vilket lämnar självförsörjningsgraden på 70% i stort sett oförändrad. Under 2025 hade Sverige en stor spannmålsproduktion vilket bidragit till en ökad export.

Priserna för flera viktiga produktionsmedel har ökat kraftigt sedan krigen i Mellanöstern bröt ut. Främst är det priserna på gödning, diesel och foder som gått upp men det råder ännu ingen brist på gödningsmedel på den svenska marknaden.

Under perioden januari 2025 - januari 2026 minskade avräkningspriserna med 8,5%. Nedbrutet på produktkategorier har avräkningspriserna för frukt och bär, nötkött och griskött ökat medan potatis, spannmål, oljeväxter och mjölk minskat.

LRF:s konjunkturbedömning för första kvartalet 2026 visar på försämrade framtidsutsikter för flera produktionsgrenar. Framförallt växtodlare och mjölkproducenter förväntar sig en försämrad konjunktur medan trädgårdsodlingen är mer positiva. Det har även publicerats en Lantbruksbarometer som visar att gris- och mjölkproducenterna är mest nöjda med lönsamheten men också förväntar sig en försämrad lönsamhet under 2026. Framför allt handlar det om att ökade kostnader av produktionsmedel inte matchas av produktpriset.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen är positiv till att ha marknadssituationen som en återkommande dagordningspunkt för rådet. Det är värdefullt att regelbundet tydliggöra

situationen på jordbruksmarknaderna och att möta marknadsutmaningar på ett transparent vis.

Regeringens bedömning kvarstår att uppdateringen av DCFTA inte är tillräckligt långtgående och att ytterligare handelslättnader hade behövts. Regeringen framhåller att det långsiktiga målet är att stödja och underlätta Ukrainas närmande till EU. Parallellt driver Sverige, tillsammans med några likasinnade medlemsstater, arbetet vidare för att ytterligare handelsbegränsningar mot Ryssland och Belarus ska införas. Det gäller främst att inkludera fiskesektorn och de bekämpningsmedel som i dag är undantagna från tullhöjningarna.

Regeringen anser att kriget i Mellanöstern påverkar situationen på jordbruksmarknaden. Det skapar stor osäkerhet och bidrar till ökade priser på insatsvaror som till exempel foder, energi, drivmedel och gödsel. Regeringen anser att det är angeläget att EU:s livsmedelsproduktion i rådande läge fungerar.

Sverige driver en budgetrestriktiv linje och eventuella förslag bör inte innebära åtaganden som på kort eller lång sikt inte kan finansieras inom befintliga ekonomiska ramar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Marknadssituationen var senast föremål för information till miljö- och jordbruksutskottet 23 oktober 2025 samt för samråd med EU-nämnden den 24 oktober 2025.

Fortsatt behandling av ärendet:

Ej aktuellt

Faktapromemoria: -

5. Jordbrukets och den hållbara skogsförvaltningens strategiska betydelse för att stärka förebyggande av och motståndskraft mot skogsbränder

- *Information från kommissionen*

- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd: Pål Jonson

Förslagets innehåll:

Den 25 mars presenterade kommissionen ett meddelande som belyser det ökande problemet med bränder i jordbruks- och skogsmark inom EU. Meddelandet bygger på samråd med EU:s institutioner och organ, medlemsstater, experter, intressenter och akademien. Syftet är att stärka samarbetet mellan dessa aktörer för att dels förebygga skogs- och markbränder, dels för att stärka förmågan att bekämpa dem.

Kommissionen önskar ta ett proaktivt helhetsgrepp om brandrisken och lyfter vikten av att arbeta med naturolyckor och klimatanpassning ur ett bredare perspektiv. Vegetationsbränder är inte bara en utmaning för räddningstjänsten, utan för hela samhället, och för att klara den utmaningen föreslås breddad samverkan och åtgärder som spänner från förebyggande till beredskap, insatshantering och återhämtning. Syftet är att stärka samhällets motståndskraft mot konsekvenserna av vegetationsbränder för befolkning, miljö, infrastruktur och kulturarv.

Kommissionen identifierar tre huvudsakliga orsaker till den ökade brandrisken i EU: klimatförändringar, förändrad markanvändning samt mänsklig aktivitet. Mot denna bakgrund har kommissionen pekat ut sex åtgärdsområden och beskrivit dels vilka åtgärder kommissionen avser att vidta, dels vilka insatser medlemsstaterna uppmuntras att genomföra. De sex utpekade områdena handlar om 1) brandförebyggande arbete och riskhantering genom utveckling av brandresilienta landskap samt skydd och restaurering av natur, 2) stärkt beredskap genom förbättrad tillgång till data och ökad forskning, 3) öka medvetenheten om skogsbrandsrisker och stärka beredskapen inför skogsbränder, 4) stöd för samordnat agerande mellan relevanta aktörer, 5) insatser efter brand: stöd för återhämtning samt att ta tillvara data om skogsbränders konsekvenser, 6) stärkt styrning och finansiering för hantering av skogsbrandsrisker.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande som lyfter det förebyggande arbetet mot bränder i jordbruks- och skogslandskap, liksom

ordförandeskapets initiativ till den här diskussionen. Det är angeläget att stärka samhällets motståndskraft mot ett ökat brandriskläge.

Regeringen är positiv till samarbete på EU-nivå i frågor som rör skogs- och markbränder, särskilt när det gäller kunskapsutbyte, samordning och gemensam lärandeprocess.

Regeringen anser att ett effektivt brandförebyggande arbete behöver utgå från lokala och regionala förutsättningar. Förhållandena skiljer sig avsevärt mellan medlemsstaterna vad gäller ekosystem, klimat, vegetation, markanvändning, ägarstruktur och brandregim. Åtgärder behöver därför vara regionalt och lokalt anpassade och bygga på subsidiaritetsprincipen.

Regeringen anser att aktivt och hållbart jord- och skogsbruk är den viktigaste delen av det brandförebyggande arbetet. Skötselåtgärder som minskar bränsleuppgyggnad, bidrar till landskapets variation och stärker robustheten i markanvändningen och kan i många fall bidra till minskade konsekvenser och lägre brandintensitet vid en brand och öka möjligheten att begränsa och släcka en brand.

Regeringen anser att restaureringsåtgärder i vissa fall kan bidra till ökad vattenhållande förmåga och stärkt landskapsresiliens, men att sådana åtgärder dock behöver bedömas utifrån nationella och lokala förhållanden samt vägas mot andra mål.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -